

Mátrai-Betegh Béla:

Bevezető a Vasárnapi melléklet-hez

Vasárnapi figyelmet kérek!...

Mert van ilyen. Van vasárnapi figyelem. Ahogy a legmogorvább embernek is van a fényképezés előtt barátságos arca, úgy a vasárnap szemeláttára is másként viselkedik mindenki. Van, aki például még ilyenkor is ágyban van, igaz? Pedig már tíz óra múlt. Hát előfordulhat-e ilyesmi hétköznap? Hétfőn az ember féllábon reggelizik - vasárnap nekiül. Kedden a lépcsőházban köti a nyakkendőjét - vasárnap válogat, a kéket kösse-e vagy a csikosat. Szerdán se lát, se hall, úgy lohol - vasárnap sétál és észreveszi, hogy a szomszéd nőnek uj a retikülje. Csütörtökön ezt mondja a villamoson: "Nem tud vigyázni, maga hólyag?" - vasárnap ezt: "Tessék csak, tessék, én igazán ráérek."

Igen, a vasárnap más. A vasárnap előzékeny, a vasárnap nagylelkű, a vasárnap bohém. A naptár hét szép lénya közül az, aki táncosnőnek ment. A család röstellli egy kicsit, hogy így kiűtött a dolgozó családból, de büszke is rá.

A vasárnap a hét mosolya.

Mondom, hogy olyan, mint egy fényképezés: mosolyt kér, mielőtt munkához lát. És milyen ügyes fényképezés! Mára megvilágításba állítja a dolgokat: a derű és az öröm könnyű nagy fényébe. Ami pénteken még megoldhatatlannak, szombaton elkészerítőnek látszott, az vasárnapra valahogy árayéktalanabbá lesz ettől a sokminden meglepőtől, ami vasárnap megeshet. Mert a vasárnap az esélyek napja is. Nemcsak a tizenkét találata a totón vagy egy szerencsés befutótól a versenytéren, hanem ennél szebb esélyeké is. A kirándulók egy fordulóban váratlanul találkozhatnak olyan tündéri tájjal, amelyet soha nem láttak még, az otthonülők találkozhatnak egy könyvvel, amelyből rájuk ragyog egy meleg gondolat, a kószálók valakivel, akinek szeméből rájuk ragyog egy érzés. És hogy nagyon el se légyuljunk: a falánkok találkozhatnak a vasárnapi asztalra egy meglepő meggyesréteggel, amelyet már tavaly óta nem láttak. A vasárnap a rendkívüli találkozások és a rendhagyó élmények napja.

Ilyenkor mindenki mást csinál. A megátalkodott serény, mondok, ilyen

kor még heverészik, a notórius lusta lázasan készül a strandra. A pedász szétdobálja a szekrényt, mert pont ma és pont azt az inget akarja fölvenni, amelyet egy éve nem hordott, a rendetlen összerakja végre az íróasztalát, vagy cipőt fényesít. A józan sörözni megy, a lump tejjel kurálja magát. A gyáva vízre száll és kalandokba bocsátkozik, a vakmerő szelíden virágot locsol. Az ábrándos számol és összegzi a múlt hét kiadásait, a reális horgászbottal a parton ül és ötkilós pontyról álmodik. Vasárnap tétágast áll a világ. Olyannyira kiforgat mindent, hogy a háziasszony főz.

A vasárnap elvarázsol. S ha már mindent és mindenkit ilyen szépen megmánsít és elváltoztat, miért éppen a figyelmet hagyná ki? Vasárnap figyelni is könyebb, mert ez a nap érdekesebb, mint a többi. Szabad csapongani az utcán, szabad elcsavarogni a képzeletben, szabad a fűre lépni, szabad gyerekkel, széllel, jókedvű szavakkal kergetőzni - szabad az egész napot az emlékezetbe is piros betűkkel írni!

Vasárnapi figyelmet kérünk tehát és vasárnapi, barátságos arccokat.